

Muzeum dla nauczycieli – edukacja historyczna online

Temat: Różne losy – podobne marzenia. Więźniowie i obóz na Majdanku w relacjach wideo świadków historii.

Świadkowie historii, czyli ci, którzy przeżyli uwięzienie w obozach koncentracyjnych, pytani są często o to, w jaki sposób przetrwali to niewyobrażalne piekło, cierpienie, bicie i głód. Co sprawiało, że każdego dnia niezmiennie podnosili się z rozpacz i po prostu chcieli żyć?

Prezentowany materiał to zapis relacji byłych więźniów KL Lublin, którzy przed deportacją do obozu byli młodzi, czasem zakochani, uczyli się i mieli plany na przyszłość. Wojna zmieniła wszystko, a pobyt w niemieckim obozie koncentracyjnym dokonał przewartościowania pragnień. Byli więźniowie – opowiadają o lękach i nadziejach, które towarzyszyły im każdego dnia w KL Lublin. To marzenia i wiara w drugiego człowieka były tym, co pozwalało żyć.

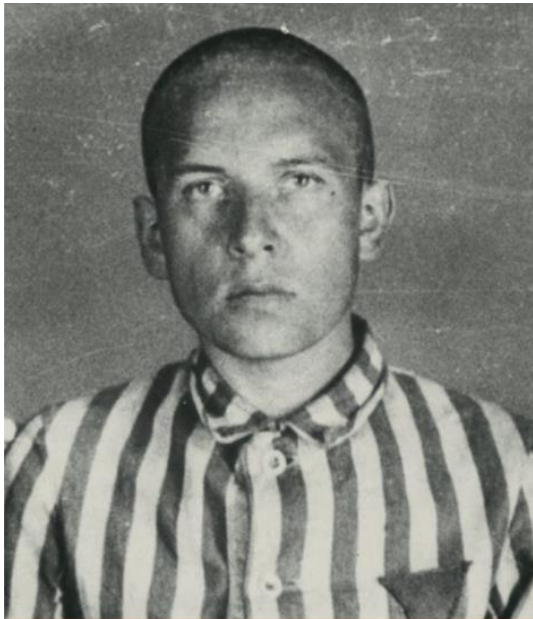
Halina Birenbaum, z d. Grynsztein

„[...] A wieczorami żeśmy się kładły na tej podłodze, ja z Helą, przytulałyśmy się... To były jedyne chwile takie, gdzie mogłam jeszcze marzyć, że kiedyś byłam człowiekiem, że kiedyś byłam kimś innym [...]. Helę kochałam ponad życie i ona była jedynym symbolem dla mnie tego, czym byłam kiedyś i co miałam kiedyś [...]”.

Pisarka, poetka, tłumaczka. Urodzona 15 września 1929 r. w Warszawie. Po upadku powstania w getcie warszawskim deportowana z rodziną do obozu koncentracyjnego na Majdanku. Więźniarka Auschwitz-Birkenau, Ravensbrück oraz Neustadt-Glewe. Od 1947 r. mieszka w Izraelu.

Romuald Sztaba

„[...] Kontakt ze światem zewnętrznym, kontakt regulaminowy – listy z rodziną – wielka pomoc, no i czynnik wielkiej wagi w życiu więźnia, że może napisać sloganami, nieudanym językiem niemieckim, jak się czuje [...], ale że otrzymałem od matki pisany list, z niepokojem, ze łzami – od matki... [...]”.

Urodzony w 1913 r. w Dąbrowie Górniczej. W styczniu 1941 r. aresztowany za działalność w tajnej organizacji. Więzień KL Auschwitz, KL Lublin, KL Gross-Rosen i Leitmeritz. Świadek oskarżenia w procesie załogi Majdanka w Düsseldorfie. Z zawodu lekarz, profesor chirurgii dziecięcej. Zmarł 24 lipca 2002 r.

Ewa Kozłowska, z d. Walecka

„[...] Kiedy już nas prowadzono, już zza węgła tego baraku wybiegł i rzucił mi bochenek chleba. Ten człowiek, ten kapo. Kapo – wiem stąd, bo miał czerwoną opaskę z napisem «kapo». [...] Później, ilekroć nas gnano do kąpieli, ja zawsze miałam taką nadzieję, że może on mi da chleb, ale już więcej go nie widziałam [...]”.

Urodzona w 1923 r. w Piotrkowie Trybunalskim. Aresztowana przez gestapo 2 stycznia 1943 r. i osadzona w więzieniu w Radomiu, następnie w Piotrkowie Trybunalskim. Więźniarka KL Lublin i KL Ravensbrück. Dzięki staraniom szwedzkiego Czerwonego Krzyża zwolniona wraz z wieloma więźniarkami KL Ravensbrück i skierowana na leczenie w Szwecji. Zmarła w 2011 r.

Maryla Reich (Hanna Skowrońska)

„[...] Tak przeżyliśmy zimę 1943–1944 i zbliżyliśmy się do chwili, kiedy właśnie myślałyśmy, że właściwie obóz zostanie wyzwolony, może chcieliśmy, marzyliśmy o tym, żeby nas odbili partyzanci. Marzyliśmy o tym, żeby przyszła Armia Czerwona i żeby nas wyzwoliła [...]”.

Polska Żydówka, urodzona nieopodal Krakowa. Podejrzana o niaryjskie pochodzenie, aresztowana 10 listopada 1942 r. we Lwowie i osadzona w więzieniu przy ul. Łąckiego. Więźniarka KL Lublin i KL Ravensbrück na tzw. aryjskich papierach jako Hanna Skowrońska. Po wojnie wyemigrowała do Izraela.

Danuta Brzosko-Mędryk, z d. Brzosko

„[...] Ciągłe, kiedy mam spotkania z młodzieżą, mówię o tym, że trzeba wierzyć w przyjaźń, że nie można tracić wiary w człowieka, a to, co takie najwspanialsze słowa, jakie na Majdanku i najczęściej powtarzanie, to u nas były – wolność, chleb i matka [...]”.

Urodzona w 1921 r. w Pułtusku. Aresztowana w Warszawie i osadzona w więzieniu gestapo na Pawiaku. Więźniarka KL Lublin i KL Ravensbrück. Świadek w procesie załogi Majdanka w Düsseldorfie.